

3. s. e. trinitatis

1. txt-række

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: *Alle toldere og syndere holdt sig nær til Jesus for at høre ham, og farisæerne og de skriftkloge gav ondt af sig og sagde: »Den mand tager imod syndere og spiser sammen med dem.« Men han fortalte dem denne lignelse: »Hvis en af jer har hundrede får og mister et af dem, lader han så ikke de nioghalvfems blive i ødemarken og går ud efter det, han har mistet, indtil han finder det? Og når han har fundet det, lægger han det glad på sine skuldre, og når han kommer hjem, kalder han sine venner og naboer sammen og siger til dem: Glæd jer med mig, for jeg har fundet det får, jeg havde mistet. Jeg siger jer: Sådan bliver der større glæde i himlen over én synder, der omvender sig, end over nioghalvfems retfærdige, som ikke har brug for omvendelse. Eller hvis en kvinde har ti drakmer og taber én af dem, tænder hun så ikke et lys og fejer i huset og leder ivrigt, lige til hun finder den? Og når hun har fundet den, kalder hun sine veninder og nabokoner sammen og siger: Glæd jer med mig, for jeg har fundet den drakme, jeg havde tabt. Sådan, siger jeg jer, bliver der glæde hos Guds engle over én synder, som omvender sig.«*

Lk. 15,1-10

Prædiken

”Så af *det hele*, som Gud har skabt, går kun fortabelsens æt fortabt!”

Det er faktisk lidt af en påstand han kommer med, ham Grundtvig, i den salme vi lige har sunget – ”du som går ud fra den levende Gud” - at *alt* i sidste ende skal frelses – altså undtagen lige fortabelsens æt, og før man begynder at bekymre sig om man mon skulle tilhøre dén, så har jeg engang fået forklaret at fortabelsens æt, det er intet andet end synd, død og djævel.

Alt andet er det tilsyneladende Guds plan at frelse. For af *det hele*, som Gud har skabt, går kun fortabelsens æt fortabt.

Tabt og fundet – det er det, der er omdrejningspunktet i dag.

Eller frelse og fortabelse, for det er det samme, blot sagt med lidt andre ord.

At være frelst er at være fundet – tabt indgår i ordet fortabelse.

Og det er jo lidt af en påstand at det gælder *alt og alle* – uden anseelse, uden egen indsats.

Men evangeliet – og som det kommer til udtryk i Jesu lignelser – er faktisk ofte hinsides hvad man ellers ville kalde sund fornuft.

Vi kender alle sammen lignelsen om sædemanden, der sår og sår til højre og venstre uden overhovedet at tage bare lidt hensyn til hvor sædekornet falder. Han var hverken særligt rationel i sin arbejdsindsats eller økonomisk med sin såsæd.

Eller lignelsen fra Lukas evangeliet – om den fortabte søn, der har sviret alle sin fars penge op, og nu vil hjem og bede om lov til bare at være daglejer derhjemme på gården.

Det havde så mænd kun været rimeligt. Han havde jo selv krævet og formøblet sin arv - Men sådan ender lignelsen bare ikke.

Den ender med at vi ser faderen stå der og vifte om sig med guldringe og fedekalve, og ikke vide alt det gode han vil gøre for sin fortabte søn.

Den er også ufornuftig.

Der er hverken ordentlig opdragelse eller en gnist af konsekvens eller ”gak du hen og gør ligeså” i den lignelse.

Og det er slet ikke bedre i dag. For hvad får vi egentlig at høre?

At en hyrde der har ansvaret for 100 får gladeligt forlader de 99 for at spæne ud i ødemarken efter et eneste forvildet får.

Hyrden sætter frejdigt de mange fårs sikkerhed på spil, for et eneste lille et fra flokken.

Det er hverken ansvarligt eller særligt fornuftigt.

Eller den kone, der havde tabt en drakme på gulvet --- nu repræsenterer en drakme selvfølgelig en vis værdi, den svarede nogenlunde til en dagsløn, men kvinden var tilsyneladende ikke så fattig at det var nød, der tvang hende til at splitte huset ad for at finde den igen.

Havde det været det, så ville hun nok ikke have holdt fest for nabokonerne bagefter og brugt sin drakme på det.

Så hvorfor så alt det besvær – al den ufornuft?

Måske fordi al for megen fornuft og al for meget ansvarlighed i grunden er lidt kedeligt! Og endnu værre – ind i mellem direkte livsdræbende.

For liv og kærlighed er jo på ingen måder snusfornuftige.

Kærlighed spørger aldrig om noget kan betale sig. Den er aldrig rationel eller ansvarlig; den er som oftest heller ikke spor fornuftig, men den *er* der, når den *er* der, og det er det Jesus vil fortælle os at Guds kærlighed til os mennesker er.

Der er det med lignelserne, at det altid er lidt interessant hvem vi identificerer os med i historierne.

Hører vi historierne her som en ”opskrift” på hvordan en god hyrde bør opfører sig? Hvis vi nu selv en dag skulle vogte får?

Hører vi lignelsen om den forsvundne drakme, som et forbillede for hvordan vi bør være glade for hvad vi har, og passe godt på det?

For så hører vi forkert.

Vi er hverken hyrden eller kvinden. Vi er heller ikke de 99 ordentlige lovlydige får, der pænt gør hvad de skal, næ vi er nærmere at sammenligne med det ene forvildede får, der går ude i ødemarken og ikke ved hvor det skal hen.

Vi er nærmere som drakmen, der ligger i mørket under gulvbrædderne og ikke skal gøre os noget håb om at blive fundet, hvis kvinden bare var almindelig menneskeligt fornuftig og ansvarlig.

Og det er hårdt nok at ligge i mørket. Hvis man oven i købet skal ligge der alene, så er der ikke megen trøst at hente.

Jesu lignelser er altid fortalt med fokus på Guds nåde. Guds kærlighed. Til det enkelte lille forvildede får, den enkelte drakme. Det enkelte menneske.

Så stor er Guds nåde, at Han ikke kan lade nogen blive liggende og rode i deres eget mørke. Han lader ikke nogen forblive på egne vildveje.

Og det er jo i bund og grund forunderligt.

For hvorfor i alverden har Gud det sådan med mennesker?

Hvorfor orker Gud at samle på troløse mennesker, der hellere vil gå deres egne veje og gøre alt muligt andet?

Er det fordi hvert enkelt menneske betyder så meget for Gud. Fordi der er ingen, det er lige meget med, fordi vi mennesker altid er *nogen*, og aldrig bare *noget*?

Tanken om at det er uansvarligt at forlade de mange for at søge efter det ene, den tanke har man jo kun så længe *ingen* af de 100 rigtigt betyder noget for én.

Så længe det kun er mængden man forholder sig til.

Men er den ene, der har forvildet sig væk, lige netop én man elsker, ja så er én, der er væk, altid én for mange.

Det enkelte menneske – os her i kirken, og alle dem udenfor, alle dem vi kan lide, og dem vi ikke kan fordrage, alle de døde, vi har lagt i graven - alle er vi hver for sig uendelig meget værd for Gud.

Det er faktisk en helt forrygende tryghed. At i Guds øjne er vi aldrig bare en større eller mindre mængde, vi at altid mennesker med et navn og et ansigt.

Den ene ikke bedre end den anden.
For som mennesker bliver vi jo ikke bedre af, at Gud har fundet os.
Drakmen bliver ikke pludselig til en diamant af at blive fundet. Fåret bliver ved med at være får. Det er stadig Gud, der finder og os der bliver fundet.

Mennesker er i bibelsk tale altid syndere.
Derfor er farisæernes og de skriftkloges forargelse også så malplaceret.
Overfor Gud er der aldrig forskel på mennesker.

Vi er som vi er, men det gør heller ikke noget, det ved Gud godt.
Det er os tabte mennesker Gud kom til verden for.

Til os vildfarne, evigt fjumrende mennesker har Gud skænket sin kærlighed og nåde.
Til hver enkelt af os har Han i dåben sagt: Du er uendelig meget værd.
Du skal aldrig blive liggende i dit eget mørke. Jeg slipper dig aldrig.

Amen.

Salmer: 3 – 426 – 291 // 414 – 487 – 208